तेऽानयस्व चतुर्थेऽहनि पुष्यकं भविता ताभ्यामावद्धाभ्यां शोभमाना ब्राह्मणान्परिवेष्टुमिच्छामि तत्सम्पादयस्व एवं हि कुर्व्वतः श्रेयोभविताऽन्यथा कुतः श्रेय इति। ७६०

स एवमुक्तस्तथाप्रतिष्ठतोतङ्कः स पथि गच्छन्नपश्यदृषभमतिप्रमाणं तमधिरूढञ्च पुरुषमतिप्रमाणमेव स पुरुष उतङ्क मभ्यभाषत।

भो उतङ्कैतत्पुरीषमस्य वृषभस्य भक्षयस्वेति स एवमुक्तो नैच्छत्।

तमाह पुरुषो भूयोभक्षयस्वोतङ्क माविचारयोपाध्यायेनापि ते भक्षितं पूर्व्वमिति।

स एवमुक्तो वाढमित्युक्त्वा तदा तद्वृषभस्य मूत्रं पुरीषञ्च भक्षयित्वोतङ्कः स संभ्रमादुत्थित एवापोऽपस्पृश्य प्रतस्थे।

यत्र स क्षत्रियः पौष्यस्तमुपेत्यासीनमपश्यदुतङ्कं स उतङ्कस्तमुपेत्याशीर्भिरभिनंद्योवाच। ७६५

अर्थी भवन्तमुपागतोऽस्मीति स एनमभिवाद्योवाच भगवन्पौष्यः खल्वहं किङ्करवाणीति।

स तमुवाच गुर्व्वर्थेकुण्डलयोरर्थेनाभ्यागतोऽस्मीति ये वै ते क्षत्रियया पिनद्धे कुण्डले ते भवान्दातुमर्हतीति।

तं प्रत्युवाच पौष्यः प्रविश्यान्तःपुरं क्षत्रिया याच्यतामिति स तेनैवमुक्तः प्रविश्यान्तःपुरं क्षत्रियानापश्यत्।

स पौष्यं पुनरुवाच न युक्तं भवताहमनृतेनोपचरितुं नहि तेऽन्तःपुरे क्षत्रिया सन्निहिता नैनां पश्यामि।

स एवमुक्तः पौष्यः क्षणमात्रं विमृश्योतङ्कं प्रत्युवाच नियतं भवानुच्छिष्टः स्मर तावन्न हि सा क्षत्रिया उच्छिष्टेनाशुचिना शक्या द्रष्टुं पतिव्रतात्वात् सैषा नाशुचेर्द्दर्शनमुपैतीति। ७७०

अथैवमुक्त उतङ्कः स्मृत्वोवाचास्ति खलु मयोत्थितेनोपस्पृष्टं शीघ्रं गच्छता चेति तं पौष्यः प्रत्युवाच एष ते व्यतिक्रमो नोत्थितेनोपस्पृष्टं भवतीति शीघ्रं गच्छताचेति।

अथोतङ्कस्तं तथेत्युक्त्वा प्राङ्मुख उपविश्य सुप्रक्षालितपाणिपादवदनो निःशब्दाभिरफेणाभिरनुष्णाभिर्हृद्गताभिरद्भिस्त्रिःपीत्वा द्विःपरिमृज्य खान्यद्भिरुपस्पृश्य चान्तः पुरं प्रविवेश।

ततस्तां क्षत्रियामपश्यत् सा च दृष्ट्वैवोतङ्कं प्रत्युत्थायाभिवाद्योवाच स्वागतं ते भगवन्नाज्ञापय किङ्करवाणीति।

स तामुवाचैते कुण्डले गुर्व्वर्थं मे भिक्षिते दातुमर्हसीति सा प्रीता तेन तस्य सद्भावेन पात्रोयमनतिक्रमणीयश्चेति मत्वा ते कुण्डलेऽवमुच्यास्मै प्रायच्छदाह चैनमेते कुण्डले तक्षको नागराजः सुभृशं प्रार्थयत्यप्रमत्तो नेतुमर्हसीति।

स एवमुक्तस्तां क्षत्रियां प्रत्युवाच भवती सुनिर्वृत्ता भव न मां शक्तस्तक्षको नागराजो धर्षयितुमिति। ७७५

स एवमुक्त्वा तां क्षत्रियामामन्त्र्य पौष्यसकाशमागच्छत् आह चैनं भोः पौष्य प्रीतोऽस्मीति तमुतङ्कं पौष्यः प्रत्युवाच।

भगवंश्चिरेण पात्रमासाद्य ते भवांश्च गुणवानतिथिस्तदिच्छे श्राद्धं कर्त्तुं क्रियतां क्षण इति।

तमुतङ्कः प्रत्युवाच कृतक्षण एवास्मि शीघ्रमिच्छामि यथोपपन्नमन्नमुपस्कृतं भवतेति स तथेत्युक्त्वा यथोपपन्नेनान्नेनैनं भोजयामास।

अथोतङ्कः सकेशं शीतमन्नं दृष्ट्वा अशुचेतदिति मत्वा तं पौष्यमुवाच यस्मान्मे अशुच्यन्नं ददासि तस्मादन्धो भविष्यसीति।

तं पौष्यः प्रत्युवाच यस्मात्त्वमप्यदुष्टमन्नं दूषयसि तस्मात्त्वमनपत्योभविष्यसीति तमुतङ्कः प्रत्युवाच। ७८०

न युक्तं भवतान्नमशुचि दत्वा प्रतिशापं दातुं तस्मादन्नमेव प्रत्यक्षीकुरु ततः पौष्यस्तदन्नमशुचि दृष्ट्वा तस्याशुचिभावमपरोक्षयामास।